

Віктор Ідзьо

**Еспедиція «ПРИЧОРНОМОР'Я 2017» присвячена 1165-ти літтю української державності(852-2017рр.)
та реєстрації Інституту Східної Європи як юридичної особи в органах юстиції України ©**

Інститут Східної Європи, Кафедра Українознавства, науковий журнал «Українознавець» з 11 по 20 липня 2017 року успішно провели науково-пошукову експедицію «ПРИЧОРНОМОР'Я 2017!» присвячену 1165-ти літтю української державності та реєстрації Інституту Східної Європи як юридичної особи в органах юстиції України.

В експедиції під керівництвом модератора та організатора, директора Інституту Східної Європи (ІСЄ), завідувача Кафедрою Українознавства доктора історичних наук, професора, академіка АНВШ України Віктора Ідзьо взяли участь вчені з України: Львова, Румунії: Констанци, Молдови: Кишинєва...





На територіях між Дністром і Дунаєм в Татарбунарському районі Одеської області України, на побережжі села Приморського, еспедицією «ПРИЧОРНОМОР'Я 2017» були виявлені нові згромадження ранньотрипільських кам'яних старожитностей, які сформовані на основі культу жіночого божества, яке домінувало в регіонах прилягаючого до басейну Чорного моря, в нижньому Дністро-Подоунав'ї. Власне тут в 2017 році виявлені нові пам'ятки ранньотрипільського культу жіночого божества, які подаємо нище[1,с.171-173].







На територіях між Дністром і Дунаєм в Татарбунарському районі Одеської області на побережжі села Приморського також виявлені у великій кількості фігури чоловіко-подібних істот різного розміру і різного типу.





На територіях між Дністром і Дунаєм в Татарбунарському районі Одеської області на побережжі села Приморського, експедицією «ПРИЧОРНОМОР'Я 2017» були виявлені та дослідженні нові кам'яні ранньотрипільські знаряддя для видобування вогню та загострення наконечників палиць, списів та стріл для мисливського та рибальського полювання, які подаються нище...



Попередні висновки з досліджень за 2017 рік дають підстави наголошувати, що ранньотрипільська жіноча релігійна культура просунулася до басейну Чорного моря Дністро-Дунайському міжріччі. Подальший рух ранньотрипільської релігійної жіночої культури з Причорномор'я, зокрема Дністро-Дунайського міжріччя прилягаючого до басейну Чорного моря, в класичному, сформованому вигляді поширився на всю територію України, де сформував в VI-V тисячоліттях ранньоукраїнську спільноту...[2,с.98-106].

Сучасний дослідник Василь Хитрук у своїй праці “Золота булава. Духовний код Трипілля. України. Європи. - Київ ”Сучасний письменник”, 2012.” наголошує, що трипільська кам'яна жіноча культура дуже добре проглядається в українській культурі, яка і є спадкоємницею епохи раннього Трипілля[5,с.40-41].

Слід також наголосити, що по прилягаючому до басейну Чорного моря Дністро-Дунайському міжріччі, а також по берегу Чорного моря в 2017 році виявлені нові ранньотрипільські поселення та старожитності які розвинулись на основі виявлених жіночих кам'яних фігурках. Тут яскраво проглядається і прадавній релігійний культ Матері, який розвивався між Дністром і Дунаєм в VIII-VII тисячоліттях до нашої ери...[4,с.12-18].

Цікавою є і ландшафтна природа та рослинність, звірі, риби Причорномор'я, які вплинули на формування культури, духовності та первісного релігійного світобачення давнього пратрипільського населення Причорномор'я. Були дослідженні кам'яні фігурки морських дельфінів, які з прадавніх часів тут проживають???

Слід наголосити, що експедицією «ПРИЧОРНОМОР'Я 2017» весь час супроводжували справжні чорноморські дельфіни, які виявили зацікавлення до наших наукових досліджень... Відео-матеріал з пропливаючими поряд дельфінами додається в прикріпленому відео-документі до цього річного дослідження...



Нові археологічні джерела 2017 року засвідчують, що з Причорноморського та з Дністро-Дунайського епіцентру, цей жіночий релігійний культ-жінки-Матері розселився як в басейн Дунаю та Дністра та і по всій території України... Підтвердження цьому нам подає і ранньоіндоєвропейське джерело «Рігведа», яка засвідчує давній релігійний жіночий культ Богині-Матері. Вона також подає інформацію про давнє проживання індо-європейців у Причорномор'ї. Вчені, зокрема мовознавець Василь Хитрук, виявив в ранньому індо-європейському джерелі «Рігведі» свідчення, які дали йому право наголошувати, що основа «Рігведи» формувались в Причорномор'ї в лоні ранньої джерельної писемної бази індо-європейців - «Кам'яна могила»[5,с.40-44].

Власне в Причорномор'ї в індо-європейців, за інформацією філологів, формувалися VIII-VII тисячоліттях до нашої ери: звуки, фрази, власне тут індо-європейці почали наносити на камені знаки, формувати першу писемну кам'яну культуру Причорномор'я. Археолог Тарас Ткачук наголошує, що Середземномор'я і Причорномор'я стоять біля витоків праєвропейської кам'яної писемності, релігії, духовності, передусім жіночої божественної культури Богині-Матері, яка утвердилася і в трипільського населення у подальших VIII-II тисячоліттях до нашої ери. Дослідник наголошує, що кам'яна релігійна культура Середземномор'я і Причорномор'я, яка вживає: знаки, риси, як зразки писемності і рахування в VIII тисячолітті до нашої ери, продовжується і в Трипільській культурі VII-II тисячоліттях до нашої ери. Жіночий релігійний обряд, ритуальний кам'яний посуд, знаряддя, орнаменти, написи, що тягнуться своєю культурою з Причорномор'я на територію України, Румунії та Молдови, розселяється з басейну Чорного моря і засновує також Шумер, Вавилон, Єгипет після Всесвітнього Потопу в IX-VIII тисячоліттях до нашої ери[3,с.121-158].

Слід наголосити, що перший дипломований археолог, дослідник Причорномор'я XIX століття, доктор археології Генріх Шліман, що розкопав перлину давньої цивілізації на березі Чорного моря, за епосом давньогрецького поета Гомера, місто Трою, у 1886 році наголосив, що Причорномор'я з своєю кам'яною

релігійною культурою, зокрема жіночою релігійною культурою та культом жінки-Матері, яка поступово розвивалася, зародила Причорноморську цивілізацію, яку представляло місто Троя в епоху Гомера.

Досліджені доктором археології Генріхом Шліманом кам'яні знаряддя праці енеолітичної епохи, який був представлений йому жіночою релігійною культурою та культом жінки-Матері, дав підстави вченому датувати цю культуру VIII-VII тисячоліттям до нашої ери. Доктором археології Генріхом Шліманом в Причорномор'ї під час розкопок давнього міста Трої було виявлено ранньотрипільська кераміка, жіноча релігійна культура та культ жінки-Матері, який підтверджувався великою кількістю кам'яних жіночих статуеток, які він датував VIII-VII тисячоліттями до нашої ери. Все це дало підстави доктору археології Генріху Шліману пов'язати цивілізацію Трої з більш ранішою Причорноморською цивілізацією, яка виникла і розвивалася на основі кам'яної місцевої причорноморської культури та жіночої релігійної культури та культу жінки-Матері. Досліджені Г. Шліманом старожитності VIII-VII тисячоліть до нашої ери кам'яної та бронзової доби дали підстави Г. Шліману вважав, що Причорномор'я лежить в основі ранньоевропейської цивілізації, релігії, культури, науки. Звідси розвинулась кам'яна культура, жіночий релігійний культ жінки-Матері, який своєю еволюцією через тисячоліття місцевого чорноморського розвитку розвинув релігійну культуру стародавньої Трої. На основі Троянської цивілізації Причорномор'я, постала на думку Г. Шлімана і Хеттська цивілізація... Цей процес розвитку навколо басейну Чорного моря почав розвиватися з VIII тисячоліття до нашої ери і просувався по усьому узбережжю Чорного моря. Отже на думку доктора археології Генріха Шлімана, Троянська цивілізація на березі Чорного моря, це епоха поступового розвитку індо-європейської цивілізації з кам'яної культури та жіночого релігійного культу жінки-Матері до епохи Троянської цивілізації та епохи Гомера... Отже місто Троя, як епіцентр давньої Чорноморської цивілізації, культури, релігії навіть після свого занепаду так довго залишалася в свідомості не тільки в народів чорноморського басейну, але й в свідомості давніх греків, зокрема в одного з найяскравіших її співців Гомера... Тому не дивно, що осколки Троянської цивілізації в Причорномор'ї розвинули Трояно-Хеттську індоєвропейську цивілізацію... [6,с.81-107].

Слід наголосити, що представники Причорноморської цивілізації у VIII-V тисячоліттях за даними археологів Болгарії, обробляли коштовні метали. Найдавніші у світі золоті предмети, датовані серединою V тисячоліття до нашої ери були знайдені на болгарському узбережжі Чорного моря. Тодішні люди знали про існування інших племен по берегах навколо Чорного моря й очевидно ходили по берегу навколо Чорного моря, зустрічалися, торгували, воювали. Кераміка і металеве начиння, що їх знаходять у різних частинах Чорного моря мають схожі деталі, а це свідчить про контакти і обміни. Нефритові сокири та наконечники списів початку III-II тисячоліть до нашої ери з північного заходу на диво схожі зі зброєю знайденою археологами в Трої. Одже наголошує в своїй книзі «Історія Чорного моря» дослідник Чарльз Кінг: «береги навколо Чорного моря це ціла давня Чорноморська релігійна культура» [7,с.39].

Про давність Чорного моря знали вже давньогрецькі мислителі починаючи з Гомера. У I столітті до нашої ери грецький мандрівний Діодор Сицилійський чув від жителів егейського острова Самофракія давню легенду. «Давним-давно Чорне море, що ковтнуло острів, було великим озером. І от якось воно перелилося через край, змило довколишні села і прорізало вузький прихід в Егейське море, так постали протоки Босфор і Дарданелли. Чорне море викликало такий великий Потоп, що рівень Середземного моря піднявся і воно залило безліч островів. Самофракійським рибалкам, наголошує Діодор Сицилійський, траплялося витягнути нетрями зі дна кам'яні капітелі колон, залишки мертвої давньої чорноморської цивілізації змитої Потопом...» [6,с.81-107].

Сучасник Діодора, географ Страбон теж наголошує: «що Чорне море колись було озером, але в нього впадало так багато річок, що море виступило з берегів...». Слід наголосити, що свідчення античних письменників не є фантастикою. Як засвідчують вчені археологи та геологи, наприкінці останнього льодовикового періоду 18-20 тисяч років до нашої ери, Чорне море було невеликим мілким озером, деь дві третини від сучасного розміру. Геологи називають це формування Неоевксинським озером. Озеро являло собою останній етап геологічних перетрубацій протягом останніх кількох мільйонів років. В одні часи Чорноморський басейн мав зв'язок з великими океанами, в другі - з майбутнім Каспійським морем, в треті з ізольованим крихітним, напівпрісним озером, яке зв'язувалося з Середземним морем. В останній епосі, 12-10 тисяч років до нашої ери Чорне море зв'язувалося з Середземним тонким перешийком, що поєднував Європу і Малу Азію. Коли відступив льодовик, тала вода підняла рівень Світового океану, Середземне море прорвало вузькі протоки Босфор і Дарданелли і утворило з озера Чорне море. Французький вчений Жозеф Пітон тримаючись біблійної генеалогії розвитку історичного процесу пов'язує утворення Чорного моря з затопленням рівнини VIII-VII тисяч років тому [7,с.32].

У висновок наголосимо, що сучасні вчені видобувши з дна Чорного моря, морські мушлі, проаналізувавши мушлі, наголошують: «що Чорне море утворилось у час з 8,500 - 7,500 - 5000 років до нашої ери. До цього часу воно було прісноводним озером» [7,с.32-33].

На той час, у VIII-VII тисячоліттях до нашої ери, люди вже вели осілий спосіб життя навколо берегів Чорного моря, вони мандрували навколо нього, поширювали архаїчні знання.., в них уже була кам'яні знаряддя праці, кам'яна зброя, кам'яна релігійна культура, витвори якої і сьогодні викидає на беріг під час бурі сучасне Чорне море... Отже, вся ця кам'яна чорноморська архаїчність потребує подальшого дослідження... [6,с.81-107;7,с.32-33].



Список використаних джерел та літератури:

- 1.В.Ідзьо. Становлення міст та поселень старогрецької цивілізації Нижнього Подністров'я та їх пізнавальні відносини до населення середнього та верхнього Подністров'я (VII - V ст. до н. е.). Науковий Вісник Українського Університету. - М., 2007. - Т.XII. - С.171 - 173.
- 2.В.Ідзьо.Трипільська культура на території України в контексті дослідження кристалізації української нації в VI-II тисячоліттях до нашої ери. Науковий Вісник Українського Університету. - М., 2015. - Т.XX. - С.98-106.
- 3.Віктор Ідзьо. Ранньослов'янське суспільство і ранньослов'янська державність. Зародження і становлення християнства на території України. Видання II доповне і перероблене. - Львів "Сполом", 2004. - 288с.
- 4.Віктор Ідзьо. Європейська релігійна культура та зародження, становлення і розвиток християнства на території України. Наукове видання. - Львів, Видавництво Університету «Львівський Ставропігійон», 2016р. - 546с.
- 5.Василь Хитрук. Золота булава. Духовний код Трипілля. України. Європи. - Київ "Сучасний письменник", 2012. - С.38. - С.40-44.
- 6.Віктор Ідзьо. Релігійна культура гирла Дністро-Дунайського міжріччя басейну Чорного моря України в епоху Трипілля в контексті дослідження етногенезу релігійної культури та духовності та формування європейської спільноти а X-XVIII тисячоліттях до нашої ери. Науковий Вісник Українського Університету. - М., 2016. - Т.XXI. - С.81-107.
- 7.Чарльз Кінг. Історія Чорного моря. Київ "Ніка - Центр", 2011. - С.28. - С.29. - С.32. - С.33.